

Jaarverslag 2010

Vereniging van Gemeentesecretarissen

Inhoudsopgave

1. Bestuurlijke en financiële zaken
  - 1.1 Bestuursbesluiten en stellige bestuurlijke voornemens
  - 1.2 Begroting 2010
  - 1.3 Beleid inzake de omvang en de functie van het vrij besteedbaar vermogen
  - 1.4 Verwerking van een eventueel groot batig of nadelig saldo
  - 1.5 De continuïteit van de organisatie
  - 1.6 De bestemmingsreserves
  - 1.7 Leden
  - 1.8 Bestuur
  - 1.9 Vergaderingen
  - 1.10 Kringen
  - 1.11 Vertrouwenscollega's
  - 1.12 Ondersteuning VGS
  - 1.13 Congressen en symposia
  - 1.14 Samenstelling commissies

2. Programma's / commissies
  - 2.1 Bestuurlijke ontwikkeling
    - 2.1.1 - 2.1.4 Diverse activiteiten

  - 2.2 Dienstverlening/ bedrijfsvoering
    - 2.2.1 - 2.2.10 Diverse activiteiten

  - 2.3 Goed werkgeverschap
    - 2.3.1 Activiteiten

  - 2.4 Persoonlijke ontwikkeling / Vorming en training
    - 2.4.1 - 2.4.8 Activiteiten

  - 2.5 Communicatie
    - 2.5.1- 2.5.5 Diverse activiteiten

  - 2.6.1 Internationalisering
    - 2.6.1 Activiteiten

3. Externe zaken
  - 3.1 Samenwerkingsovereenkomsten
  - 3.2 Overlegvormen

4. Bijzondere activiteiten

1. BESTUURLIJKE EN FINANCIËLE ZAKEN

De Vereniging van Gemeentesecretarissen in Nederland (VGS, is een bij de Kamer van Koophandel geregistreerde vereniging, is statutair gevestigd in 's-Gravenhage en is aangegaan voor onbepaalde tijd. Na goedkeuring door de Algemene Ledenvergadering in september 2010 zijn de statuten aangepast om aan de doelstellingen van de Vereniging te kunnen voldoen. De doelstellingen van de VGS en de wijze waarop zij deze wil bereiken zijn uitgebreid uiteengezet in de werkplannen 2011.

1.1 Bestuursbesluiten en stellige bestuurlijke voornemens

Hiervoor wordt verwezen naar de voormelde werkplannen.

1.2 Begroting

De begroting 2010 sloot met een nadelig saldo van € 45.675 en is door de Algemene Ledenvergadering op 24 september 2009 vastgesteld.

1.3 Beleid inzake de omvang en de functie van het vrij besteedbaar vermogen

Door de algemene ledenvergadering is op 16 september 2004 in Sittard het financieel beleid voor de komende jaren vastgesteld. Daarbij is bepaald dat het eigen vermogen tenminste zou moeten zijn het bedrag dat gelijk is aan de jaarlijkse uitgaven exclusief de uitgaven voor het jaarcongres en voor de leergang Lokaal leiderschap en exclusief de lasten uit eenmalige activiteiten.

Dit wordt berekend op basis van het gemiddelde van de werkelijke uitgaven over de laatste twee jaar. Het bedrag dat uitkomt boven deze norm is beschikbaar voor kostenstijging in het eerstvolgende begrotingsjaar.

In deze vergelijking worden de kosten van het congres en die van de leergang niet meegenomen omdat deze in beginsel volledig worden gedekt door de opbrengsten ervan. De bovenbedoelde norm komt dan uit op afgerond € 340.000. De algemene reserve van de vereniging bedraagt na verwerking van het batig saldo per 1-1-2011 € 319.966.

1.4 Exploitatie en verwerking van een eventueel batig saldo

Het batig exploitatiesaldo over 2010 bedraagt € 34.657. Dit bedrag komt ten gunste van de algemene reserve.

Voor een toelichting op de exploitatie wordt verwezen naar de jaarrekening en de daarbij behorende accountantsrapportage.

1.5 De continuïteit van de organisatie

Voor de continuïteit van de vereniging kan worden vastgesteld

- dat de deelname aan de vereniging bijna 100% is, hetgeen betekent dat grotendeels alle personen die statutair kunnen deelnemen, ook werkelijk lid zijn;
- dat er een meerjarenovereenkomst (2010 t/m 2012) is afgesloten met twee bedrijven die de VGS financieel ondersteunen en een overeenkomst voor één jaar met een andere organisatie.

Voor het overige wordt verwezen naar de activiteiten zoals die in de werkplannen 2010 zijn opgenomen.

1.6 De bestemmingsreserves

Er is één bestemmingsreserve namelijk "Reserve congressen", groot € 40.000,--. Deze reserve zal worden ingezet voor dekking van tekorten op de exploitatie van de jaarlijkse congressen indien de omstandigheden daartoe, naar het oordeel van het bestuur, aanleiding geven. In de jaarrekening wordt hierover achteraf aan de Algemene ledenvergadering verantwoording afgelegd.

De beperking om te komen tot de aanwending van deze reserve is gelegen in het feit dat de exploitatie van congressen een verhoogd risico met zich mee brengt. Het is goed om deze risico's tijdig af te dekken.

1.7 Leden

Het lidmaatschap van de vereniging staat open voor gemeentesecretarissen, gewestsecretarissen en stadsdeelsecretarissen. Daarnaast kent de vereniging buitengewone leden. Dit zijn degenen die de functie van secretaris hebben vervuld, maar eervol zijn ontslagen wegens pensionering of gebruikmaking van de FPU-regeling. Sinds 2009 kent de vereniging 'leden in transition'. Dit zijn leden die gedurende het kalenderjaar als gemeentesecretaris zijn weggegaan. Zij krijgen de mogelijkheid gedurende het kalenderjaar lid te blijven van de VGS. In 2010 heeft de VGS een aantal doelgroepen aan haar ledenbestand toegevoegd. Dit zijn leden van het kandidatenprogramma van het project Diversiteit en Leiderschap, waarnemers, loco's en interim-secretarissen. De kandidaten van het diversiteitsprogramma mogen eenmalig lid worden tot en met eind 2012. Waarnemers, loco's en interim-secretarissen moeten voldoen aan de door het bestuur vastgestelde voorwaarden. Tenslotte kent de vereniging ereleden.

Op 1 januari 2009 waren er 441 gemeenten en op 1 januari 2010 nog 431 gemeenten.

Op de peildatum 1 januari 2010 werden alleen de VGS-leden geteld en werden de gemeenten waar op dat moment een vacature was, uiteraard niet meegenomen in de telling. Over het verslagjaar waren er 464 betalende gewone leden (inclusief 18 leden, die deelnamen aan het kandidatenprogramma) en 123 buitengewone leden. Van het aantal betalende gewone leden is 22% vrouw. Veel leden zijn op enigerlei wijze actief binnen de vereniging.

In 2010 hebben er in 113 gemeenten (waarvan 3 deelgemeenten en 3 regio's/gewesten) wijzigingen plaatsgevonden rondom de functie van gemeentesecretaris.

- In 62 gemeenten is een nieuwe gemeentesecretaris aangetreden
- In 20 gemeenten bleef een vacature
- In 25 gemeenten is een interim gemeentesecretaris aangetreden
- 8 gemeenten zijn opgeheven.
- Er zijn 18 gemeentesecretarissen van gemeente gewisseld.

In het verslagjaar zijn overleden onze leden Malouke van Mierlo (Baarle-Nassau) en Henk Drijfhout (Heerenveen).

1.8 Bestuur

In het verslagjaar 2010 zijn diverse bestuursleden afgetreden, zijn leden herbenoemd en zijn nieuwe leden benoemd.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 23 september 2010 in Zaanstad is unaniem besloten Marcel Meijs (gemeentesecretaris Enschede) te benoemen als inkomend voorzitter van de VGS. Marcel zal vanaf 1 oktober 2011 het voorzitterschap overnemen van Arjan van Gils en de tijd daarvoor gebruiken om ingewerkt te worden in zijn nieuwe rol en deel te nemen aan de vergaderingen van het Dagelijks en Algemeen Bestuur.

Dagelijks Bestuur

In 2010 hebben geen wisselingen plaatsgevonden in het DB. De samenstelling was als volgt:

Voorzitter	• Arjan van Gils (Rotterdam), herbenoemd per 1 oktober 2009 en aftredend 1 oktober 2011
Vicevoorzitter	• Loes Bakker (Gouda), herbenoemd per 1 februari 2009 en aftredend 1 februari 2013
Secretaris en plv penningmeester	• Frans Mencke (Hoorn), aftredend 1 januari 2011 (herkiesbaar)
Penningmeester	• Ruud Kleijnen (Veghel), aftredend 1 december 2011 (herkiesbaar)
Lid en plv. secretaris	• Jos van der Knaap (Wijchen), herbenoemd op 1 februari 2009 en aftredend 1 februari 2013

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. ....3.0 JUN. 2011.....

- Lid
- Miriam Oosterwijk (Rhenen), aftredend 1 mei 2011 (herkiesbaar)
- Lid
- Jan Fraanje (Boxtel), aftredend 1 december 2011 (herkiesbaar)

De taakverdeling van het DB is als volgt:

Bestuurlijke Ontwikkeling	Jos van der Knaap
Bedrijfsvoering/Dienstverlening	Jan Fraanje
Goed Werkgeverschap	Frans Mencke
Persoonlijke Ontwikkeling/Talent en Leiderschap	Loes Bakker
Communicatie	Miriam Oosterwijk
Internationalisering	Frans Mencke
Jaarcongressen	Ruud Kleijnen
Contact vertrouwenspersonen	Arjan van Gils
Contact zusterverenigingen	Arjan van Gils

Algemeen Bestuur

Bij een tussentijdse vacature nam het nieuwe bestuurslid op het rooster van aftreden de plaats in van degene die hij/zij opvolgde. In de nieuwe statuten is beschreven dat elk nieuw bestuurslid een eerste volledige zittingsperiode van vier jaar heeft.

- Op 1 februari 2010 is de vacature voor Friesland in het AB ingevuld door Feije van Dijk.
- Nico van Mourik is per 15 april vertrokken en per 1 september opgevolgd door Bert Jansen.
- Ida Oostmeijer heeft op 1 mei 2010 het AB-lidmaatschap overgenomen van Arjen Mewe.
- Ronald Mauer is van 1 januari tot 1 juni lid van het AB geweest en per 1 september 2010 opgevolgd door Roelof van Netten.
- Marie-José Smulders is per 1 september 2010 benoemd in het AB.

De samenstelling van het AB was op 31 december 2010 als volgt:

Voorzitter Inkomend voorzitter	<ul style="list-style-type: none"> • Arjan van Gils (Rotterdam), aftredend per 1 oktober 2011 • Marcel Meijs (Enschede), benoemd als inkomend voorzitter per 1 oktober 2010 en voorzitter per 1 oktober 2011
Provincies Groningen	<ul style="list-style-type: none"> • Frank Wiertz (Hoogezand-Sappemeer), aftredend 1 februari 2013
Friesland	<ul style="list-style-type: none"> • Feije van Dijk (Dongeradeel), aftredend 1 december 2013 (herkiesbaar)
Drenthe Overijssel	<ul style="list-style-type: none"> • Ida Oostmeijer (Assen), aftredend per 1 mei 2014 (herkiesbaar) • Oenze Dijkstra (Zwolle), aftredend 1 januari 2011 (per 1 januari 2011 opgevolgd door Ardwin Lantain (Deventer))
Gelderland	<ul style="list-style-type: none"> • Frits van Schagen (Zutphen), aftredend 1 mei 2011 • Theo Peeters (Epe), aftredend 1 december 2011 (herkiesbaar)
Utrecht	<ul style="list-style-type: none"> • Henk Huitink (Amersfoort), aftredend 1 februari 2011 (herkiesbaar)
Noord-Holland	<ul style="list-style-type: none"> • Marie-José Smulders (Purmerend), aftredend 1 februari 2014 (herkiesbaar) • Inge de Vries (Hilversum), aftredend 1 mei 2011 (herkiesbaar)
Zuid-Holland	<ul style="list-style-type: none"> • Anne de Baat (Rijswijk), aftredend 1 januari 2012 (herkiesbaar) • Roelof van Netten (regio Holland Rijnland), aftredend per 1 mei 2012 (herkiesbaar)
Zeeland	<ul style="list-style-type: none"> • François Lauret (Terneuzen), aftredend per 1 februari 2011 (herkiesbaar)

Voor identificatie doeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. 30 JUN 2011

Noord-Brabant	• Bert Jansen (Gemert-Bakel), aftredend 1 juli 2013 (herkiesbaar) • Ineke Depmann (Oisterwijk), aftredend 1 juli 2014
Limburg	• Saskia Willems-van Ulden, aftredend 1 juli 2013 (herkiesbaar).
Flevoland	• Rob van Nunspeet, aftredend 1 juli 2013 (herkiesbaar)
Kwaliteitszetel	• Stadsdelen Rotterdam en Amsterdam: vacature • Gewesten: Annemieke Traag (Regio Twente), aftredend 1 november 2012

1.9 Vergaderingen

De Algemene Ledenvergadering werd gehouden op 23 september 2010 tijdens het VGS-congres in Zaanstad. Naast het vaststellen van de jaarstukken, de begroting 2011 (inclusief contributievoorstel) zijn de leden akkoord gegaan met aanpassing van de statuten. Tijdens de vergadering is een motie aangenomen gericht op het organiseren van de lokale overheid als een gezonde arbeidsorganisatie onder het motto: '@gemeentesecretaris, beleef de veranderende wereld'. Doel is ervoor te zorgen dat vóór juli 2011 50% van de gemeentesecretarissen gemeentehuizen voor elkaar openstellen en voor collega's van andere overheidsinstellingen en Het Nieuwe Werken optimaal te faciliteren zodat in 2015 alle gemeenten beschikken over een moderne arbeidsorganisatie.

Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur vergaderde in 2010 twee maal, te weten op 1 juli en 11 november. Beide vergaderingen hebben plaatsgevonden in het gemeentehuis van Amersfoort.

Belangrijke items waren de procedure en samenstelling van de selectiecommissie voor de inkomend voorzitter, een presentatie door het A+O fonds en de implicaties van het regeerakkoord.

Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur kwam negen maal bijeen en wel op 15 januari, 4 maart, 16 april, 28 mei, 1 juli, 10 september, 8 oktober, 11 november en 10 december 2010. De vergaderingen van het Dagelijks Bestuur vonden afwisselend plaats bij de VNG in Den Haag, in het stadhuis van Rotterdam en in het gemeentehuis van Amersfoort. Op 16 april vond een bezoek plaats aan de congreslocatie (Zaanstad).

Een vast onderdeel van de vergaderingen is het terugkoppelen door en vooruitblikken van de commissies en daaruit vloeiende onderwerpen. Daarnaast is stilgestaan bij de personele bezetting van het VGS-bureau, communicatiemiddelen, overleg met sponsors en externe partijen.

In juni heeft het DB een bijeenkomst gehad met vooraanstaande politieke c.q. publieke personen over de gevolgen van de economische crisis. Hier werd vooral aandacht besteed aan het omzetten van dreigingen in kansen naar aanleiding van de bundel "De overheid na de crisis", die onder meer door bestuurslid Jos van der Knaap was geschreven.

1.10 Kringen

In diverse vergaderingen van het Algemeen Bestuur hebben de leden van het AB een terugkoppeling gegeven over het functioneren van de kringen waarvoor zij aandachtsfunctionaris zijn.

In september is een landelijke kringbijeenkomst georganiseerd om elkaar te informeren over waar men zich mee bezig houdt en wat de agenda voor de komende jaren is. Het doel hiervan was in kaart te brengen wat de verwachtingen van de kringen hebben van de VGS en wat de VGS de komende jaren voor de kringen kan betekenen.

1.11 Vertrouwenscollega's/Collega's voor Collega's (C4C)

In 2010 heeft een grote wisseling in de groep Vertrouwenspersonen plaatsgevonden. Sinds het derde kwartaal van 2010 is de commissie weer voltallig.

Lex Roolvink is coördinator van de Vertrouwenspersonen. Dick Bakhuizen en Leon Bertens zijn de plaatsvervangers. De Vertrouwenspersonen worden ondersteund door Ingrid Vogel, hoofd VGS bureau. Bij de werving van nieuwe Vertrouwenspersonen wordt vooral gekeken naar de eerder door het bestuur vastgestelde kwaliteitscriteria. Tevens wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de regionale spreiding.

In 2010 is de groep Vertrouwenspersonen één maal bij elkaar geweest. Doel van de bijeenkomsten is enerzijds het uitwisselen (anoniem) van ervaringen met hulpvragende collega's en anderzijds het geven van collegiale feedback, het trainen van coachende vaardigheden en het aanscherpen van competenties. De training werd verzorgd door Marijke Dekkers van BMC. Op basis van de bijeenkomsten wordt de achterliggende documentatie aangevuld, de doorverwijsfunctie verbeterd en de persoonlijke kwaliteit van de Vertrouwenspersonen versterkt.

Dit speelt te meer nu de groep Vertrouwenspersonen een forse wijziging heeft ondergaan.

In 2010 werden de Vertrouwenspersonen door ca. dertig collega-secretarissen benaderd voor advies of ondersteuning. Uit de contacten blijkt dat er bij ernstige problemen vaak sprake is van een onprofessionele wijze van aanpak van het gemeentebestuur. Daarnaast spelen de verhouding burgemeester - gemeentesecretaris en personele wisselingen in het college of het managementteam een cruciale rol.

1.12 Ondersteuning VGS

Het bureau van de VGS is ondergebracht bij de VNG. Per 1 maart is, na langdurige ziekte, de ambtelijk secretaris Janny Lens-Mobach, met vervroegd pensioen gegaan. Per 1 juli 2010 is Ingrid Vogel, die vanaf medio 2009 in dienst was als uitzendkracht, aangesteld als hoofd bureau voor de periode van 2 jaar (32 uur per week). Als communicatiemedewerker was Maaïke de Vries in dienst voor 32 uur per week. Monique Kortwijk was werkzaam als bureaumedewerker voor 24 uur per week.

Aik van Eemeren is per 1 december 2009 gestart als beleidsmedewerker via een extern bureau en per 1 juli 2010 voor de periode van 2 jaar in dienst gekomen.

Huri Sahin-Ardic is 16 uur per week werkzaam als projectleider voor het project Diversiteit en wordt hierbij 16 uur per week ondersteund door Shirley Mulder.

1.13 Congressen en symposia

Jaarcongres

Op donderdag 23 en vrijdag 24 september 2010 vond het jaarlijkse VGS-congres plaats in Zaanstad (Zaandam) met als titel '@gemeentesecretaris' en thema 'Modern werkgeverschap bij de lokale overheid'. In totaal waren er ongeveer 290 VGS-deelnemers aan het congres.

Op woensdagavond voorafgaand aan de opening van het congres werden de nieuwkomers en vroegkomers ontvangen in een 'stampijfabriek' De fabriek bood de mogelijkheid om elkaar op een informele wijze te leren kennen en tegelijkertijd inhoudelijk bezig te zijn.

Op donderdagochtend werd het congres geopend door Cees Vermeer, voorzitter van de congrescommissie en gemeentesecretaris van Zaanstad en Arjan van Gils als bestuursvoorzitter van VGS.

Als keynotespeaker tijdens het congres trad Pamela Antil op. Zij gaf een hele goede presentatie over het gebruik van social media en hoe je dit kunt inzetten bij de lokale overheid.

's Middags vertrokken de deelnemers naar de prachtige Zaanse Schans, waar op 11 locaties door sponsoren een workshop werd gegeven.

De tweede congresdag stond vooral in het teken van het onderzoek 'Goed Werkgeverschap' dat de VGS in samenwerking met hoofdsponsor BMC heeft gedaan. Als afsluiting was er een paneldiscussie met topwerkgevers als Oenze Dijkstra (gemeentesecretaris van Zwolle), Cees van de Par (directeur Public Sector), Salem Samhoud (oprichter en partner & samhoud) en Esther van Zeggeren (directeur Marketing Strategie en Innovatie bij KPN).

Het volledige verslag van het congres staat opgenomen in VGS-Nieuws nummer 5 van 2010.

De exploitatie van het jaarcongres is positief verlopen.

Het batig saldo bedraagt € 19.345,-.

Er zijn 232 betalende deelnemers geweest, zijnde 216 leden met 16 partners. Van de totale congresopbrengst is voor 73% door sponsoren bijgedragen.

Regiobijeenkomsten

Op 4 respectievelijk 10 februari 2010 zijn regiobijeenkomsten gehouden in Zwolle en Rotterdam over de aanpak van de crisis door gemeenten. Beiden werden mede-georganiseerd door Deloitte en, na de presentaties over de aanpak door gemeenten, andere organisaties en adviezen van Deloitte, werden inhoudelijke en leerzame discussies door de deelnemers gevoerd.

1.14 Samenstelling commissies op 31 december 2010 Congrescommissie t.b.v. jaarcongres 2010

- Guus van den Berg (halverwege afgetreden als voorzitter)
- Marie-José Smulders (gemeentesecretaris van Purmerend)
- Dick Hendriks (gemeentesecretaris van Edam-Volendam)
- Henk van Bilderbeek (gemeentesecretaris van Waterland)
- Willem van den Berg (gemeentesecretaris van Heemstede)
- Lenie van Duivenvoorde (gemeentesecretaris van Zeevang)
- Florence Eijck (gemeentesecretaris van Uitgeest)
- Ruud Kleijnen (penningmeester VGS en gemeentesecretaris van Veghel)

De voorzitter Guus van den Berg heeft halverwege de voorbereiding van het congres een functie als provinciesecretaris van Friesland aanvaard. Henk de Jong is een aantal maanden plaatsvervangend voorzitter geweest en werd opgevolgd door de nieuwe gemeentesecretaris van Zaanstad, Cees Vermeer.

C4C/vertrouwenspersonen:

- Lex Roolvink (Rheden)
- Leon Bertens (Reusel-de Mierden)
- Dick Bakhuizen (Barneveld)
- Carel Brugman (Leeuwarden)
- Ineke Lissenberg (Zeist)
- Carelien Liebrecht (Laarbeek)
- Jan de Regt (Veere)
- Saskia Willems (Landgraaf)

Commissie Bestuurlijke Ontwikkeling

- Jos van der Knaap (Wijchen) (DB-lid), voorzitter
- Leo Bezemer (Regio Noord-Veluwe), secretaris
- Leendert Maarleveld (Smallingerland)
- Irma Woestenberg ('s-Hertogenbosch)
- Michiel Huijben (Brunssum)
- Carel Brugman (Leeuwarden)
- Antje Dekker (Berkelland)
- Mathilde Haalstra (Nijkerk)

In de loop van het jaar heeft Rudie Heintjes de commissie verlaten. Jelke Dijkstra (Zoetermeer) kon zijn voornemen om lid te worden niet realiseren. Hans Camps (Delft) wilde in het laatste kwartaal toetreden, maar door het verkrijgen van een andere werkring heeft hij zich teruggetrokken.

Commissie Dienstverlening & Bedrijfsvoering

- Jan Fraanje, Boxtel

Werkgroep dienstverlening

- Arie Oeseburg (Olst-Wijhe)
- Marlies van den Hende (Wormerland)
- Annemieke Traag (regio Twente)

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. .... 30 JUN 2011 .....

- Francois Lauret (Terneuzen)
- Ad van Opheusden (Geertruidenberg)

Werkgroep Benchmark en kwaliteit overheid

- Jan Kerkhof (Nunspeet)
- Marie-José Smulders (Purmerend)
- Jan Fraanje (Boxtel)

Werkgroep ICT en standaardisering

- Harrie Scholtens (Middelharnis)
- Antje Dekker (Berkelland)

Werkgroep bedrijfsvoering

- Anne de Baat (Rijswijk, coördinator)
- Herman Zwart (Dalfsen)
- Piet van Elteren (Nieuwegein)
- Jan Simons (Hellevoetsluis)
- Jos van Hout (Bladel)

Commissie Goed Werkgeverschap:

- Bert Jansen (Gemert-Bakel)
- Hans Brouwer (Oostflakkee)
- Leo Bezemer (Regio NoordVeluwe)
- Frank Wiertz (Hoogezand-Sappemeer)
- Frans Mencke (Hoorn)
- Jelke Dijkstra (Zoetermeer)
- Marjoke van Pijkeren (Bodegraven)
- Nico Versteeg (Leusden)
- Miriam Scha (hoofd HRM Dordrecht)
- Piet Wanrooy (Neerijnen)
- Saskia Willems-Van Ulden (Landgraaf)

Commissie Persoonlijke Ontwikkeling:

- Loes Bakker (Gouda), voorzitter en lid db VGS
- Jan Eshuis (Alphen aan den Rijn)
- Henk Mensink (Peel en Maas)
- Robert Reus (Enhuizen)
- Hans Rook (Zederik)
- Ria Quapp (Kapelle)
- Gerharda Tamminga (Oude IJsselstreek)
- Jeroen Verhaak (secretaris)
- Andy de Vos (Vlagtwedde)

Redactie VGS Nieuws:

- Miriam Oosterwijk (Rhenen) hoofdredacteur
- Evelien Blaauw (Skarsterlan)
- Florence Eijck (Uitgeest)
- Rien Hazebroek (Anna Paulowna)
- Janneke Louisa (Wijk bij Duurstede)
- Nico Versteeg (Leusden)
- Titus Visser (Renkum)
- Bert Schouten (Leiderdorp)

Commissie Internationalisering:

- Frans Mencke (Hoorn)
- Wim-Joost Licht (Hengelo)
- Jan Paul Woudstra (Pijnacker)

2. PROGRAMMA'S/ COMMISSIES

In 2010 zijn de uitgezette lijnen in eerdere jaarplannen gecontinueerd. De activiteiten zijn ondergebracht in diverse programma's. De VGS ontwikkelt zich tot een netwerkorganisatie en de programmatische werkwijze draagt daaraan bij.

Er wordt gewerkt met de programma's:

- Bestuurlijke Ontwikkeling (DB-verantwoordelijke: Jos van der Knaap)
- Dienstverlening en Bedrijfsvoering (DB-verantwoordelijke: Jan Fraanje)
- Goed Werkgeverschap (DB-verantwoordelijke: Frans Mencke)
- Persoonlijke Ontwikkeling (DB-verantwoordelijke: Loes Bakker)
- Communicatie (DB-verantwoordelijke: Miriam Oosterwijk)
- Internationalisering (DB-verantwoordelijke: Frans Mencke)

Alle programma's kennen een commissie, een platform of een netwerk, samengesteld uit leden van de vereniging. Deze groepen werken doelgericht en formuleren hun plannen in een jaarlijks werkplan, die terug te vinden zijn op de website. De DB-leden zijn trekkers van de programma's. Zij zijn programmamanagers, verantwoordelijk voor het formuleren van de doelstellingen, het realiseren hiervan en de terugkoppeling hierover en afstemming met de rest van het bestuur. Zij bewaken de voortgang van de diverse projecten die worden aangestuurd door de leden van de commissies.

2.1 Bestuurlijke Ontwikkeling

De commissie vergaderde in totaal vijf keer, alle keren in het kasteel van Wijchen. De commissie maakt regelmatig gebruik van gasten en deskundigen uit het veld voor discussie, informatie en meningsvorming.

Tussen de vergaderingen door worden spoedeisende zaken per mail opgepakt. Dat heeft tot gevolg dat een aantal zaken via mailwisseling tot een resultaat is gebracht.

Activiteiten

2.1.1. De commissie als denktank

De commissie ziet zich als 'denktank' voor het bestuur van de VGS voor tal van bestuurlijke en inhoudelijke ontwikkelingen op het gebied van het openbaar bestuur. Het gaat daarbij zowel om ontwikkelingen die van invloed zijn op de functie van de gemeentesecretaris, op de VGS als ook op de gemeentelijke organisaties. In een *Werkplan 2009 – 2010* heeft de commissie de hoofdlijnen van de activiteiten verwoord. In het voorjaar van 2011 zal een nieuw werkplan worden opgesteld.

2.1.2. De veilige gemeente

Veiligheid is voor gemeenten een belangrijke taak. Deze taak is ondergebracht in gemeenschappelijke regelingen. Het is zaak dat die taak ingebed blijft in de brede bestuurlijke bedding van gemeenten. De 'toekomst van de brandweer' en later de strategische reis van de brandweer is in de commissie grondig doorgesproken. Vanuit de commissie wordt deelgenomen aan de managementraad gemeenten van het landelijke Veiligheidsberaad (overleg voorzitters van de 25 veiligheidsregio's) door de leden Jos van der Knaap en Irma Woestenberg.

De commissie heeft aandacht gevraagd voor de rol van gemeenten als opdrachtgever, het belang onderschreven van lokale brandweezorg met een goede positie voor de vrijwilligers daarbij. De commissie heeft bepleit dat de discussie over de brandweezorg en over de aansturing breder wordt gevoerd dan de veiligheidskolom. Hierover is het VGS-bestuur voorgesteld een brief te sturen.

2.1.3. Omgevingsdiensten

Op alle bijeenkomsten van de commissie is –in lijn met de insteek uit 2009- gesproken over het proces van totstandkoming van Omgevingsdiensten (Regionale Uitvoeringsdienst/RUD). Tijdens een van de bijeenkomsten is de VNG-projectleider Jan Wibier met een afvaardiging in de gelegenheid geweest hierover een presentatie te geven. De insteek van de commissie is steeds gericht geweest op een stevige inbreng van de kant van gemeenten, ruimte voor eigen keuzen en een inbreng vanuit het gemeentelijk management. Teveel is er naar de smaak van de VGS een rol gegeven aan inhoudelijke deskundigen en aan de provincies. Vanuit de gemeenten (VNG) is men er niet in geslaagd de inbreng van gemeenten op het proces herkenbaar en krachtig neer te zetten.

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. .... 30 JUN 2011 .....

Een afvaardiging uit de commissie heeft deelgenomen aan het Zeister Congres, waar feitelijk de zorg van de commissie bewaard werd. Het enige winstpuntje daar was de ruimte voor lokaal maatwerk. Door deelname aan de VNG-klankbordgroep wordt vanuit de commissie inbreng geleverd op het verdere proces. Het beeld van de voortdurende trein is op dit proces van toepassing, de beïnvloedingsmogelijkheden zijn beperkt. Dat zal vooral in de eigen provincie en de regio moeten worden vormgegeven.

Kritiek is geuit op de positionering in het proces van kwaliteitscriteria (KPMG-rapport) die een zware rol in de beoordeling van de robuustheid van Regionale Uitvoeringsdiensten is gaan spelen. De VGS heeft er steeds voor gepleit om geen inputcriteria te gebruiken om te bepalen of de gemeenten aan de maat zijn, maar in plaats daarvan outputcriteria die ruimte laten aan de gemeenten om de hoe-vraag zelf in te vullen. Tegen de achtergrond van ingrijpende bezuinigingen in gemeenteland is het moeilijk om die diensten in de benen te krijgen, daarnaast moet er een kwaliteitsslag gemaakt worden. De spanning tussen die bezuinigingstaakstelling en de kwaliteitsimpuls is volgens de commissie onverenigbaar.

2.1.4. De secretaris

Bij de vorming van de Omgevingsdiensten bleek de rol voor de secretarissen als verantwoordelijken voor de uitvoering van gemeentelijke taken door de gemeentelijke organisatie onvoldoende in beeld. Bij de benoemingsprocedure van burgemeesters werd de secretaris helemaal geen positie meer gegund. Vanuit de VGS is contact gelegd met de zusterorganisaties van de griffiers, wethouders, burgemeesters en raadsleden. De ingezette acties hebben helaas niet tot verandering van de formele teksten geleid. Gelukkig blijkt in de praktijk dat de secretarissen wel een rol in de procedure krijgen en werd hiervoor in verschillende bladen nadien gepleit. De vereniging voor griffiers en de vereniging voor raadsleden hebben expliciet aangegeven geen pleitbezorger te zullen zijn van het uitsluiten van secretarissen in vertrouwenscommissies.

2.1.5. De krachtige gemeente

Op basis van een notitie van een van de leden is gesproken over de positie van gemeenten. Zijn ze eigen baas, zijn ze een soort filiaalhouder van andere overheden of zijn ze een stroman. Aangehaakt werd daarbij aan de decentralisatie van taken, bv de toekomst van de jeugdzorg.

De notitie werd door de commissie breed onderschreven en is op verschillende plaatsen onder de aandacht gebracht.

De commissie vond het jammer dat ze niet betrokken is geweest bij de totstandkoming van het VNG-standpunt over de regiogemeente in het voorjaar van 2010.

Op een andere manier kwam dit onderwerp via een intensieve mailwisseling langs bij de vraag naar differentiatie in taken van gemeenten. Is de gemeente altijd dezelfde gemeente of is er ruimte voor verschil in taken tussen gemeenten in relatie tot schaal of positie in een gebied. Op dit onderwerp bleef een verschil van opvatting binnen de commissie bestaan. Het palet aan reacties is door de vertegenwoordiger van de VGS in het bestuur van de VNG overgebracht.

Bij een gesprek met een delegatie van het project Interbestuurlijk Toezicht werd de zorg geuit of bij een verschuiving van verticaal naar horizontaal toezicht niet weer een heel instrumentarium mee zou komen. De commissie zag meer in een globale benadering met ruimte voor lokale differentiatie op de maat van de eigen gemeenteraad. De eigen verantwoordelijkheid van de gemeente en de gemeenteraad moeten gehonoreerd worden.

Die eigen verantwoordelijkheid van de gemeente kwam in beeld bij een gesprek met een afvaardiging van KING (Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten). De commissie deelde de insteek om het zelflerend vermogen van gemeenten te versterken. Via certificering wordt geprobeerd een hogere kwaliteit van de onderzoeksbureaus te krijgen.

De commissie wees op de context van dit soort rapportages in gemeenten. Hier en daar kan dit soort rapportages gebruikt worden in een afrekencultuur waarbij het lerend element vergeten is. De optie van een siteletter wordt genoemd.

De commissie waardeert de insteek van KING om dicht bij de gemeenten te staan en draagvlak te hebben voor de richting die men wil gaan.

Omdat volgens een rapport van VNG en Unie van Waterschappen bij het waterbeheer veel te besparen zou zijn bij een integrale aanpak en daarbij de rol van gemeenten in beeld kwam pakte de commissie dit onderwerp op. Tijdens de bespreking bleek dat de rapportage verschillende interpretaties kende naar gelang de insteek en de belangen van de deelnemende partij. De commissie

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. .... 30 JUN 2011 ..

vindt het jammer dat hier niet duidelijker en eenduidiger is ingestoken op het begrip integrale sturing. Daarnaast viel het in de commissie verkeerd dat de aanpak bij de uitvoering stapsgewijs uitkwam op de keuze voor het model van de Gemeenschappelijke Regeling. Er zijn toch ook andere samenwerkingsvormen mogelijk om het geschetste probleem te tackelen. Op de VGS-site is nadien een meer genuanceerde tekst geplaatst over dit onderwerp.

2.2 Dienstverlening en Bedrijfsvoering

Activiteiten

2.2.1. Algemeen

De strategie van de commissie Dienstverlening en Bedrijfsvoering is om verantwoordelijkheid te nemen voor de kwaliteit van het openbaar bestuur. Die verantwoordelijkheid nemen we door veel en vroegtijdig deel te nemen aan overleg. In de beleidssfeer is door de VNG het consulterend overleg opgezet met het oog op de uitvoering van het Nationaal Uitvoerings-programma E-overheid. In de ontwikkelende en uitvoerende fase is de Gebruikersraad van KING opgericht. De vakorganisaties ontmoeten elkaar daar en de VGS is één van de spelers. Zo wordt een aanzet gegeven voor gezamenlijke regie en actie op het terrein van gemeentelijke dienstverlening en informatiebeleid.

We hebben mede op initiatief van de Vereniging Directeuren Publiekszaken (VDP) gezamenlijk een film ontwikkeld 'Dienstverlening Doen' die voor de gemeenteraadsverkiezingen door KING gedistribueerd is aan alle gemeenten. Tegelijk hebben we medewerking verleend aan de totstandkoming van de dienstverleningsvisie van de VNG 'Dienstverlening draait om mensen'. Dit alles met als resultaat dat in 80% van de beleidsprogramma's gemeentelijke dienstverlening wordt genoemd als aandachtspunt. En het kan niet anders of dienstverlening rust op een kwalitatief hoogwaardige informatiehuishouding.

2.2.2. Het Nationaal Uitvoeringsprogramma E-overheid (NUP).

'De basis op orde in 2015', is één van de belangrijkste prioriteiten van de VNG. Om dat te bereiken, werken we samen met VNG en BZK aan de uitvoering van het NUP, waarin 19 projecten en zes voorbeeldprojecten zijn opgenomen. Het heeft er in elk geval toe geleid, dat we niet voortdurend allerlei incidentele aanvullende projecten op ons bord hebben gekregen. Toch is het enerverend jaar geworden voor het NUP: uit de 'gateway review' bleek, dat het aan planning, samenhang, geld en voldoende tijd ontbrak. De overlegstructuur is vervolgens gewijzigd met een programmaraad E-overheid burgers en een programmaraad Stelsel. De VGS is weer vertegenwoordigd in de VNG-delegatie. Aan het eind van het jaar bleek dat 70% van de NUP-doelen gehaald was met als paradepaardje de Basisadministratie Adressen en Gebouwen (BAG). Het heeft de gemeenten veel moeite gekost, maar inmiddels zijn alle gemeenten aangesloten. En voor de toekomst hebben we geleerd, dat het allemaal veel eenvoudiger moet. We draaien mee in de stuurgroep modernisering GBA, waarin gewerkt wordt met een centrale kern en decentrale modules. En bij de Basisadministratie Grootchalige Topografie (BGT) hebben we een nieuwe kans om te werken aan 'de basis op orde', waarbij nadrukkelijk voortgebouwd wordt op het bestaande. Dat overigens niet alles van de commissie hoeft te komen, bewezen vijf gemeenten (Den Haag, Arnhem, 's-Hertogenbosch, Schijndel en Alkmaar) met het 'Verbindend Fundament': in die notitie is gedefinieerd, hoe alle initiatieven op het terrein van ICT en Dienstverlening met elkaar samenhangen. Een zelfde samenhang dient nu ook op Rijksniveau te worden aangebracht.

2.2.3. Gemeenten: het loket van de overheid in 2015'

Hebben we 'de basis op orde', dan leggen we een fundament voor de gemeente als het loket van de overheid. We leveren daaraan een bijdrage, onder andere via de VNG-commissie Gemeentelijke Dienstverlening en Bedrijfsvoering (GDI). Samen met onze NUP-partners hebben we de overheidsbrede visie op dienstverlening ontwikkeld. We zullen als één overheid moeten werken, om burgers en bedrijven goed te kunnen bedienen. De overheidsbrede visie wordt in 2011 uitgewerkt. Een voorbeeld van zo'n overheidsbreed project is het project 'Antwoord', waaraan veel gemeenten een bijdrage hebben geleverd en er nu mee werken. Het project wordt in zijn voortbestaan bedreigd omdat de projectbudgetten van BZK stoppen. Vanuit de VGS zijn reddingsacties gesteund. In de loop van 2011 moet blijken of het project een doorstart kan maken. Mogelijk met hulp van KING.

2.2.4. Nederland Open in Verbinding (NOiV).

We hebben meegedraaid in het NOiV, dat er op gericht is te werken met open standaarden. Dit moet het gemakkelijker maken om allerlei systemen met elkaar te koppelen. Begin 2010 is daartoe een manifest ondertekend met leveranciers. Ook wordt inmiddels wat genuanceerder gedacht over de wenselijkheid van 'open source', maar niet alle situaties lenen zich voor de invoering daarvan. In 2011 zal blijken op welke wijze dit initiatief verder wordt voortgezet. Daar waar het gaat om besparing van kosten op invoering en beheer, zijn nog belangrijke slagen te maken. Ook KING kan daarin het nodige betekenen.

2.2.5. Benchmarking: de motor van kwaliteitsverbetering.

Het hart van de 'benchmarking' van gemeenten wordt gevormd door 'waarstaatjegemeente.nl'. KING heeft dat voortvarend opgepakt; de website is verbeterd en de keurmerken zijn verleend, waardoor de markt gestructureerd wordt. Het denkwerk wordt gedaan door het Adviescollege Benchmarking waarin diverse collega's zitting hebben. Het voorzitterschap van het adviescollege is in de loop van het jaar overgegaan van Paul van de Wijngaardt (Leiden) naar Berend van der Ploeg (Nijmegen). Door kijken, verbazen, vergelijken en verbeteren, kan 'waarstaatjegemeente.nl' een goede basis vormen voor verbetering van de kwaliteit van het lokaal bestuur. We zijn wat dat betreft nog in afwachting van actie op het terrein van bestuurskracht: KING heeft wel een concept ontwikkeld, maar uitvoering moet nog komen. Vanuit de VGS hebben we aangeboden een aandeel te leveren in eventuele 'visitatie-commissies'.

2.2.6. Intergemeentelijke samenwerking steeds belangrijker.

Zo'n 80% van de gemeenten werkt op het terrein van informatie- en communicatietechnologie (ICT) op een of andere manier samen met andere gemeenten. Ook op andere terreinen groeit de samenwerking, bijvoorbeeld op de terreinen van sociale zaken, belastingen en personeel en organisatie. In 2010 zijn in samenwerking met Wagenaars en Hoes diverse werkplaatsen voorbereid. Samenwerking is vaak spannend, ook voor de positie van de gemeentesecretarissen. In veel samenwerkingsverbanden werpen zij zich op als kartrekkers, in bestuurlijke zin gesteund door de burgemeesters. Met de grote decentralisatie-operaties op komst zal intergemeentelijke samenwerking een nieuwe impuls krijgen. VNG en KING zijn een speciaal traject gestart om gemeenten te helpen de samenwerking op een goede wijze vorm te geven. Kortom, intergemeentelijke samenwerking in relatie tot de positie van de secretaris, zal ook in 2011 en volgende jaren een belangrijk onderwerp blijven.

2.2.7. Het Nieuwe Werken heeft de toekomst.

Het komt er onvermijdelijk aan: Het Nieuwe Werken. Het gaat dan om tijd- en plaatsonafhankelijk werken, flexibele werkplekken et cetera. Het Nieuwe Werken komt ook tegemoet aan de wens om interbestuurlijk werken te bevorderen. Er zijn gelukkig veel gemeenten die de slag al gemaakt hebben, zoals Heusden, 's-Hertogenbosch en Heemstede. Veel collega's zijn er mee bezig. We hebben in de loop van het jaar een speciale werkgroep in het leven geroepen om Het Nieuwe Werken te bevorderen. Onze beleidsmedewerker Aik van Eemeren is daarin een drijvende kracht. Vanuit dit project moet ook een impuls komen voor het digitale vergaderen: in de privésfeer lukt dat al, dan moet het in de werksfeer ook lukken. En inmiddels is het gelukt. Wel is enige verontschuldiging op zijn plaats. Tijdens het congres werd een 'last minute motie' gepresenteerd om het Nieuwe Werken en 'seats to share' te promoten. Het enthousiasme daarvoor was ontstaan tijdens de eerste avond van het congres. Gezien het enthousiasme van de werkgroep die er nu mee bezig, hopen we dat deze onverhoedse actie ons vergeven wordt.

2.2.8. Aanpak van de controletoren: spannend traject met Deloitte.

Vermindering van de verantwoordingslast ('je gaat er over of niet') blijft waarschijnlijk een belangrijk thema in het streven naar een kleinere, compactere (en betere) overheid. In het afgelopen jaar hebben we met één van onze sponsors Deloitte een publicatie voorbereid ten aanzien van de afbouw van de controletoren. Deze publicatie wordt in 2011 gepresenteerd.

2.2.9. Gemeentelijke dienstverlening; werkplaatsen.

Samen met de VNG hebben in de loop van het jaar een aantal 'werkplaatsen' georganiseerd, waar met collega's en externen over uiteenlopende onderwerpen gesproken is. De opkomst is niet altijd groot, maar de kwaliteit is prima. Geanimeerde gesprekken vonden plaats over uiteenlopende onderwerpen, zoals gemeentelijke dienstverlening, administratieve lastenverlichting et cetera. Omdat steeds meer externen nieuwe instrumenten ontwikkelen, heeft Anne de Baat (Rijswijk) een draaiboek ontwikkeld. Als een externe partij een onderwerp aan de orde wil stellen binnen onze beroepsgroep

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. .... 30 JUN 2011 .....

kan dat: het is dan zaak om een collega te vinden die als gastheer wil fungeren en vervolgens kan op basis van het draaiboek een bijeenkomst worden georganiseerd. Via de VGS-nieuwsbrief worden de collega's hierop geattendeerd. Daarnaast hebben we meegewerkt aan de nieuwe agenda voor gemeentelijk informatiebeleid en aan de totstandkoming van servicenormen.

2.2.10 Klantocratie: op weg naar een doorbraak?

In oktober 2010 is een aantal sleutelfiguren op het terrein van gemeentelijke dienstverlening bijeen gekomen onder leiding van VNG-voorzitter Jorritsma, UWV-directeur en voormalig collega David Jongen (Den Haag) en voormalig collega Erik Gerritsen (Amsterdam). Samen met managers en bestuurders van andere overheden, zoeken we naar doorbraken op het terrein van dienstverlening. Systeemwijzigingen zijn daarbij bespreekbaar. Het gaat onder meer om arbeidsmarkt, jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning, identiteitskaarten, parkeren en de stadspas. In 2011 moet blijken of dit initiatief tot daadwerkelijke doorbraken leidt.

De voorgaande tien punten vormen slechts een greep uit het vele werk, dat door de leden van de commissie Dienstverlening en Bedrijfsvoering verricht is. Er gebeurt veel. Er blijft nog veel te doen. En het vraagt een lange adem. Het is ook leuk om te doen. Samenwerking met collega's van gemeenten en andere overheden verruimt de blik. Wie de schouders er onder wil zetten is van harte welkom in onze netwerkcommissie en kan zich aanmelden bij Jan Fraanje.

Wat is het perspectief van al dit werk? Het is erop gericht om alles wat op het gemeentelijke bord gelegd wordt, beheersbaar en nuttig te maken. Zeker in tijden van financiële krapte is het van belang dat we samenwerken en efficiënt werken. Daarom steunen we ook initiatieven die gericht zijn op individuele gemeenten en samenwerkingsverbanden. Die ondersteuning kan verlopen via KING-beheer, waarover de leden van de VNG zich tijdens het congres van juni 2011 zullen uitspreken. Dit om te voorkomen dat we 418 maal het wiel uitvinden. Ook de decentralisatie-operaties wijzen in de richting van versterking van de intergemeentelijke samenwerking. Het is daarbij de kunst om gebruik te maken van de kracht van het lokaal bestuur.

2.3 Goed werkgeverschap

In 2007 is een begin gemaakt met dit nieuwe programma. Doel van het programma is:

- Versterken competenties gemeentesecretaris als 'goed werkgever';
- Uitbouw profiel van gemeentesecretaris als eerstverantwoordelijke voor goed werkgeverschap van de gemeentelijke organisatie;
- Stimuleren van en richting geven aan strategische initiatieven op het gebied van goed werkgeverschap via het College van Arbeidszaken (arbeidsvoorwaarden), A+O fonds (HRM) en derden;
- Stimuleren van samenwerking en uitwisseling tussen gemeenten op het gebied van 'goed werkgeverschap'.

Er is een platform ingesteld van gemeentesecretarissen die zich betrokken voelen bij het programma en daar initiatieven in willen ondernemen. Het platform wordt ondersteund vanuit het secretariaat van het College voor Arbeidszaken.

Activiteiten

2.3.1. Onderzoek Goed Werkgeverschap

In november 2009 is aan BMC opdracht gegeven voor een verdiepend onderzoek naar Goed werkgeverschap bij gemeenten: wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van Goed werkgeverschap en hoe kunnen gemeenten daar op inspelen. Aan het onderzoek is meegewerkt door het ministerie van BZK, de VNG en het A+O fonds. Inmiddels is de publicatie 'Goed werkgeverschap' verschenen en aan alle gemeentesecretarissen ter beschikking gesteld. Het is een mooie analyse geworden van belangrijke trends en ontwikkelingen op dit gebied. Het rapport geeft een viertal scenario's om de gemeenten te helpen een strategische koers voor de toekomst te bepalen. Via presentaties in de kringen/regio's van de VGS zal verder aandacht gegeven worden aan de publicatie.

2.3.2. Modern werkgeverschap

Het platform heeft actief meegewerkt aan het jaarcongres in Zaanstad, dat als hoofdthema 'Modern werkgeverschap' had. In dat kader is veel aandacht besteed aan Het Nieuwe Werken, een thema dat momenteel binnen veel gemeenten leeft. In Het Nieuwe Werken wordt gestreefd naar het creëren van een inspirerende werkomgeving waarin medewerkers door de organisatie gefaciliteerd worden om vanuit vertrouwen, vrijheid en verantwoordelijkheid te werken. Tijdens het congres is een motie aangenomen waarin het bestuur wordt opgeroepen met voorstellen te komen om HNW uit te bouwen in de gemeentelijke organisaties- en om binnen een jaar 50% van de gemeentehuizen open te stellen voor Seats-to-share.

2.3.3. College van Arbeidszaken

De VGS wordt op het terrein van Goed werkgeverschap door derden steeds beter en steeds meer gevonden en gewaardeerd. In het College voor Arbeidszaken – belangrijkste orgaan voor de gemeentelijke arbeidsvoorwaarden- is het aantal gemeentesecretarissen inmiddels uitgebreid van 1 naar 4. Als adviseur, en nog niet als volwaardig lid- maar dat is een voor de hand liggende volgende stap.

In het CvA is meegedacht over een visie op gemeentelijk werkgeverschap, die in de loop van 2011 zal worden vastgesteld. Verder is gesproken over de CAO van de toekomst. Vanuit de VGS zijn daarvoor de volgende 10 punten aangereikt:

1. *Centraal organiseren en lokaal/individueel maatwerk*
De huidige CAO gaat uit van 2 niveaus: centrale afspraken op hoofdlijnen en lokale uitwerking in overleg met bonden in het Georganiseerd Overleg. De VGS wil geen overleg meer met lokale bonden over nadere uitwerking van CAO-afspraken. De CAO moet centraal op hoofdlijnen worden afgesproken en lokaal vrijheid bieden voor individueel maatwerk. Er is geen ruimte meer voor lokale onderhandelingen over arbeidsvoorwaarden.
2. *CAO biedt mogelijkheden, geen rechten/plichten*
De huidige CAO is vormgegeven in rechten en plichten van werkgever en medewerker. Dat gaat uit van wederzijds wantrouwen. De ideale CAO biedt (keuze)mogelijkheden. Dat betekent dus ook dat voor de ene medewerker andere zaken kunnen gelden dan voor een andere medewerker. Al naar gelang passend bij de individuele situatie en capaciteiten. CAO moet stimulerend werken en niet beperkend.
3. *Flexibilisering in aanstellingsvorm*
Huidige medewerkers hebben een eenzijdige aanstelling. Dit past niet bij het soort medewerker dat de gemeente wil aantrekken: ambitieuze, flexibele medewerkers. Binnen de sector moeten verschillende contracten mogelijk zijn die aansluiten bij de wensen van medewerkers: vaste en tijdelijke contracten (met BW-rechten), flexcontracten, inhuur van zelfstandigen. Er zou binnen de organisatie geen onderscheid moeten zijn in zekerheden en onzekerheden voor deze groepen.
4. *Blijf fris: geen afspraken voor onbepaalde tijd*
De gemeentelijke CAO staat bol van de verworven rechten. En de gemeentelijke praktijk leidt vaak tot precedentwerking. Dit maakt leidinggevende terughoudend en inflexibel in het belonen van goede prestaties. Maak mogelijk dat afspraken voor een bepaalde tijd worden gemaakt.
5. *Wil tot verschil: maak ongelijke behandeling mogelijk*
Niet iedere medewerker is gelijk. Of presteert in dezelfde mate. Het is dan ook raar dat de CAO wel uitgaat van gelijke rechten. Maak onderscheid mogelijk zonder dat het leidt tot precedentwerking.
6. *Stimuleer eigen verantwoordelijkheid*
Huidige CAO gaat uit van wantrouwen. Ga uit van eigen verantwoordelijkheid. Daarbij past gezond vertrouwen en flexibiliteit. Zet de individuele medewerker centraal. Maar heb hierbij ook de durf om onderscheid te maken tussen medewerkers. Maak hierbij meer en minder werken mogelijk en stimuleer dat.
7. *Schaf secundaire voorwaarden af, iedereen een eigen rugzak*
De huidige CAO kent veel verschillende secundaire voorwaarden. Medewerkers willen graag zelf de keuze maken voor een arbeidsvoorwaardenpakket. Geef een potje per individuele medewerker. En wijs op eigen verantwoordelijkheden hierbij!

8. *Liever een goed gesprek dan een cao*
Waar we vroeger voor onze baas deden wat collectief was afgesproken, zitten we tegenwoordig liever met elkaar aan tafel voor een 'psychologisch contract' over de arbeidsvoorwaarden. Over zaken die niet in het arbeidscontract staan, maar vele malen belangrijker zijn anno nu.
9. *Stimuleer Het Nieuwe Werken*
Ga niet stimuleren met nieuwe regels. Houd het simpel. Maar sluit aan bij de hedendaagse principes van werken.
10. *Eén CAO voor de overheid*
De verschillende overheidscao's lijken veel op elkaar. Het onderhandelen op diverse tafels is tijdsintensief en geeft de bonden de gelegenheid om sectoren tegen elkaar uit te spelen. Eén CAO op hoofdlijnen met mogelijkheden voor individueel maatwerk zou hiervoor een oplossing zijn. Maar waak voor politieke bemoeienis met de CAO.

In de loop van 2011 zal met de bonden verder gesproken moeten worden over de arbeidsvoorwaarden. Op het punt van afronden staat een nieuwe opzet naar functiewaardering. Vanuit de VGS zijn daar de nodige kanttekeningen bij geplaatst met betrekking tot noodzaak en kosten.

2.3.4. Integriteitsonderzoek

Vanuit het Platform heeft Frank Wiertz deelgenomen aan de begeleidingscommissie voor Integriteitsonderzoek van de Vrije Universiteit Amsterdam. De resultaten zijn o.m. gepresenteerd in het AB. Belangrijke conclusie is dat de meeste gemeenten de structurele kant, de zgn 'hard controls' wel geregeld en ingevoerd hebben. Aan de 'soft skills' zoals cultuur en leiderschap kan meer aandacht geschonken worden.

2.4 Persoonlijke Ontwikkeling / Vorming en Training

In 2010 is door de commissie Persoonlijke Ontwikkeling vergaderd op 20 januari, 25 maart, 17 juni, 2 september en 7 oktober. De vergadering van 2 december is vanwege onvoorziene omstandigheden geannuleerd evenals het die dag voorgenomen werkbezoek aan het USBO (Utrechtse School voor Bestuur- en Organisationswetenschappen).

Activiteiten

In 2010 waren de activiteiten van de commissie gericht op het ondersteunen van gemeentesecretarissen die investeren in hun persoonlijke ontwikkeling als effectief leider van een gemeentelijke overheidsorganisatie. Dit op basis van de visie van de VGS en zoals in het werkplan 2010 van de commissie beschreven. Innovatie en aansluiting bij actuele maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen staat hierbij voorop.

2.4.1. Leergang Lokaal Leiderschap (Sioo)

De zevende leergang (20 deelnemers) is in juni 2010 met een positieve evaluatie afgerond. Bij de afronding waren enkele commissieleden als assessor aanwezig. Diverse werkstukken, presentaties en gesprekken waren waardevol. De in de leergang opgenomen wisselwerking tussen organisatieontwikkeling en persoonlijke ontwikkeling en de vertaling daarvan in een plan wordt door de deelnemers hoog gewaardeerd.

Medio oktober 2010 is groep 8 van de leergang gestart met veertien deelnemers, waarvan 2 loco's. Commissieleden vervullen waar nodig een actieve rol bij de werving van de deelnemers. Daarnaast heeft de programmaraad, die toezicht houdt op de kwaliteit van de leergang, enkele voortgangsbesprekingen gevoerd. De programmaraad bestaat uit vertegenwoordigers van de commissie en het Sioo. De in 2009 gestarte herijking van de leergang heeft geleid tot enkele aanpassingen in het programma van de leergang.

Tijdens het jaarcongres in Zaanstad is door de deelnemers aan de leergang een workshop verzorgd.

2.4.2. **Persoonlijke ontwikkeling (certificering en kwaliteitsontwikkeling)**

Een van de onderdelen van dit project is de ontwikkelscan voor gemeentesecretarissen. De ontwikkelscan is een vast onderdeel in de Leergang Lokaal Leiderschap. Er zijn aan het eind van het jaar enkele suggesties voor aanpassingen aan de scan ontvangen.

Op de site zijn de aandachtspunten voor het functioneringsgesprek van de gemeentesecretaris aangepast.

Regelmatig ontvangt de commissie voorstellen van organisaties die een algemeen of specifiek aanbod voor gemeentesecretarissen promoten. De commissie gaat daar niet op in omdat zij van mening is dat waar nodig en wenselijk eerst een programma van eisen vanuit onze beroepsgroep wordt opgesteld. Pas daarna worden daar zo nodig uitvoerders geselecteerd.

2.4.3. **Introductie nieuwe gemeentesecretarissen**

Na de uitvoering van verschillende aanbevelingen waaronder introductiepakket en introductiegesprekken met nieuw benoemde collega's is dit project vanuit de commissie beëindigd. Bewaking vindt plaats door het VGS-bureau.

2.4.4. **Strategische verkenning van onderwijsnetwerken**

Begin 2010 is een uitvoerig plan van aanpak van deze projectgroep in de commissie besproken. Bij een aantal collega's is geïnventariseerd welke banden reeds bestaan met Universiteiten, HBO's en ROC's. Uit het advies komt naar voren dat meer kennis van het onderwijs toepasbaar is in de gemeentelijke praktijk, bundeling van krachten voor onderwijs en gemeenten profijtelijk is, er meer gedaan moet worden aan voorlichting in het voortgezet onderwijs, de beeldvorming van docenten over de overheid om een positieve bijstelling vraagt en dat het beeld dat studenten hebben van de 'gemeente' snel positiever wordt als bij de gemeente ervaring als trainee of stagiaire wordt opgedaan. Op basis hiervan zijn handreikingen opgesteld over het niet bezuinigen op trainees, inschakeling van lectoren, voorlichting in het voortgezet onderwijs, bezoek aan onderwijsinstellingen en bespreken van samenwerking met het onderwijs in het college. Met een tweetal instellingen wordt overlegd over een pilot op dit gebied. Met het A+O fonds is contact over activiteiten van het fonds ten behoeve van de instroom van nieuwe medewerkers.

2.4.5. **Potentials (talent en diversiteit)**

Gestart is met de uitwerking van het projectplan. Het doel van dit project is het aantal vrouwen en allochtonen onder gemeentesecretarissen te vergroten. Zoals bekend, wordt dit project gesubsidieerd door BZK.

Als eerste activiteit is medio 2010 het kandidatenprogramma gestart met ruim 30, overwegend vrouwelijke, geselecteerde deelnemers. Aan de deelnemers is een 2 jarig lidmaatschap van de VGS aangeboden. Speerpunt voor de komende tijd is de werving van allochtone kandidaten. Daarbij kan ook het opgezette ambassadeursnetwerk behulpzaam zijn. Bij vacatures worden gerichte activiteiten ontplooid om potentiële kandidaten uit de doelgroep van het project onder de aandacht te brengen.

Met een aantal geselecteerde werving- en selectiebureaus is gesproken over de mogelijkheden om kandidaten onder de aandacht van opdrachtgevers te brengen.

De eind 2010 georganiseerde expertmeeting diversiteit heeft geleid tot verschillende aanbevelingen.

2.4.6. **Professionalisering**

In het kader van de eigen professionalisering brengt de commissie jaarlijks een werkbezoek aan een organisatie. Het voor 2010 afgesproken bezoek aan het USBO moest door omstandigheden verplaatst worden naar begin 2011.

2.4.7. **Overige activiteiten**

Naast bovenstaande activiteiten is tijd en aandacht besteed aan:

- Het jaarverslag 2009.
- De uitvoering van het werkplan 2010.
- De voorbereiding van het werkplan 2011.
- Het jaarcongres 2010.
- Het profileren van de commissie op de VGS-site

2.5 Communicatie

De activiteiten op het gebied van communicatie hebben twee hoofddoelen:

- Het optimaal informeren van de leden
- Het onder de aandacht brengen bij betrokkenen in het openbaar bestuur van de visie en opinie van de VGS op ontwikkelingen in het lokaal openbaar bestuur

Deze zijn ondersteunend aan de doelstelling van de VGS om zich te profileren als een zelfbewuste deskundige partij in het veld van het openbaar bestuur, vanuit de ervaring en kennis van de praktijk van gemeentelijke organisatie en bestuur, en aan de doelstelling om voor haar leden dé onmisbare beroepsorganisatie te zijn.

Hiertoe is een aantal middelen ingezet en zijn activiteiten ondernomen, die hieronder kort beschreven zijn.

Activiteiten

2.5.1. Gemeentesecretaris.nl

De website gemeentesecretaris.nl is het visitekaartje van de organisatie richting externe partijen en bedoeld als platform om de visie en mening van de VGS te etaleren, om belangstellenden te informeren over de vereniging én, niet in de laatste plaats, over het vak 'gemeentesecretaris'.

2.5.2. Gemeentesecretaris 2.0

In 2009 is gestart met een 'besloten site' (www.gemeentesecretaris20.ning.com); een site voor de leden van de VGS en bedoeld als interne netwerksite. Uitgangspunt voor deze site is de autonome input van de leden. Alle leden kunnen lid worden, hun eigen profiel beheren, en allerlei activiteiten ondernemen op de site. De site biedt een platform om kennis en informatie uit te wisselen, oproepen te doen, groepen te vormen, discussies te voeren en met elkaar in contact te komen. Het is bedoeld als dé ontmoetingsplek voor gemeentesecretarissen.

De site is besloten en alleen toegankelijk voor leden van de VGS. In de loop van 2010 is een gerichte actie gevoerd om meer leden aangemeld te krijgen op de site. Na diverse oproepen is nu 90% van de leden ingeschreven op de site. Met name na het bekendmaken van het wegvallen van de papieren versie van VGS Nieuws en verspreiding van het "nieuws" op digitale wijze, is er een toeloop gekomen.

2.5.3. VGS Nieuws

In 2010 is het VGS Nieuws 6 keer uitgebracht en is een nummer geheel gewijd aan het VGS jaarcongres in Zaanstad. In 2009 kwam uit een onderzoek onder de lezers van VGS Nieuws naar voren dat het magazine goed gewaardeerd werd, maar toe was aan vernieuwing. Gezien de kosten van de restyling, de groeiende behoefte aan digitalisering en beperking van het ouderwetse verzendwerk, is in 2010 besloten het VGS Nieuws in de oude papieren vorm te laten vervallen.

2.5.4. Digitale Nieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief verschijnt 1 à 2 keer per maand, en is hét middel voor actuele berichtgeving, oproepen voor deelname aan activiteiten van de VGS, nieuws uit het bestuur en van de vereniging. Het heeft een sterke relatie met gemeentesecretaris 2.0, en linkt met diverse items door naar deze site, ook om activiteiten op gemeentesecretaris 2.0 te stimuleren.

2.5.5. VGS in het nieuws

In 2010 zijn de volgende persberichten uitgegaan :

Mei 2010: overhandiging van het eerste exemplaar van de bundel *'Voorbij de crisis. Een nieuwe tijd vereist een andere overheid'* van Rien Fraanje en Jos van der Knaap aangeboden aan Ralph Pans (VNG) en Roel Bekker (voormalig SG Vernieuwing Rijksdienst).

Juni 2010: ondertekening van het Charter Talent naar de Top door Loes Bakker, vicevoorzitter van de VGS.

September 2010: motie, aangenomen tijdens de algemene ledenvergadering, gericht op het organiseren van de lokale overheid als een gezonde arbeidsorganisatie onder het motto: '@gemeentesecretaris, beleef de veranderende wereld'.

Vakbladen zoals Binnenlands Bestuur, VNG magazine, RePublic, PM en het A+O magazine besteden regelmatig aandacht aan de VGS en aan de positie van de gemeentesecretaris en weten de VGS te vinden.

2.6 Internationalisering

Activiteiten

2.6.1. UDITE

Udite (www.udite.eu) is een associatie van verenigingen van eindverantwoordelijke professionals in het lokaal bestuur in Europa. Doel is uitwisseling en afstemming op het vakgebied. De VGS is in het Uditebestuur nu vertegenwoordigd door Jan Paul Woudstra (Pijnacker-Nootdorp).

2010 was het laatste jaar onder voorzitterschap van Byron Davies, CEO van Cardiff. In de afgelopen twee jaar heeft hij samen met de andere leden van het 'Presidential Team' een ambitieus programma tot uitvoering gebracht.

Bovenaan de agenda stond het voornemen om UDITE met steun van sponsors een solide financiële basis te geven. Hiermee zou UDITE enerzijds minder afhankelijk worden van de bijdrage van de aangesloten leden. Anderzijds zou het makkelijker worden om met name Oosteuropese landen te interesseren voor het lidmaatschap van UDITE, één van de andere speerpunten van het bestuur. Dit voornemen is in zoverre gelukt dat landen als Tjechië, Slowakije en Letland in de afgelopen twee jaar regelmatig de vergaderingen van het executive comité hebben bezocht. Een derde speerpunt was om in Brussel in de nabijheid van de Europese instituties een vast steunpunt te creëren. Gedurende een aantal maanden heeft er inderdaad een beperkt steunpunt gefunctioneerd, maar het in stand houden daarvan bleek uiteindelijk financieel niet haalbaar. Verder heeft UDITE in 2010 meegewerkt aan een tweetal onderzoeken. Onze Franse collega's hebben een vergelijkend onderzoek verricht naar de positie van gemeentesecretarissen in Europa, terwijl in Spanje in opdracht van Cosital (de Spaanse VGS) onderzoek is gedaan naar European Funds Management. De uitkomsten van dit laatste onderzoek zijn gepresenteerd tijdens een congres in Toledo. Het misschien wel meest succesvolle speerpunt van UDITE in 2010 was het in stand houden van de website benaderbare kennisbank.

Het executive comité van UDITE heeft in 2010 drie keer vergaderd. Tijdens de laatste vergadering, in september 2010 vond een wisseling van de wacht plaats. Voorzitter Byron Davies maakte plaats voor zijn Franse collega Didier Durafourg. Hem wacht geen eenvoudige klus omdat hij op zoek zal moeten naar een aantal nieuwe sponsors.

Ook werd afscheid genomen van Emma de Lange, meer dan een decennium lang hét gezicht van de VGS in UDITE. In de laatste twee jaar was zij tevens 'treasurer of the Presidential Team'. Een klus die zij voortreffelijk heeft uitgevoerd. Een woord van dank voor haar jarenlange en tomeloze inzet is zeker op zijn plaats.

2.6.2. PrimoEurope

Jack Kruf (Roosendaal) is vertegenwoordiger in het bestuur van PrimoEurope, een werkmaatschappij over risicomangement die vanuit de Udite is ontstaan.

2.6.3. International City Managers Association

ICMA (www.icma.org) is een vereniging van leden, in totaal zo'n 6000, verdeeld over 25 landen- maar vooral uit de VS en Canada. Er zijn ca. 20 Nederlandse collega's lid van ICMA. Het ICMA is een kennisinstituut met programma's op het gebied van integriteit, duurzaamheid, prestatiebesturing, talentontwikkeling etc. De VGS is via Frans Mencke (Hoorn) vertegenwoordigd in de adviescommissie Internationalisering van de ICMA. Via nieuwsbrieven, maar ook LinkedIn en Twitter wordt veel informatie verstrekt. Daarnaast verzorgt ICMA projecten voor de opbouw van lokale democratie in met name Azië (Afghanistan, India, Indonesië, China) voor in totaal \$ 25 miljoen.

Er wordt naar gestreefd bij ieder jaarcongres een internationaal element toe te voegen. Dit jaar was dat de presentatie van Pamela Antil, loco-secretaris van Paalo Alto over inzet van social media.

Hoge waardering geniet het ICMA-jaarcongres. Dat werd in september 2010 gehouden in San Jose, midden in Silicon Valley. Aan dit congres namen 16 Nederlandse gemeentesecretarissen deel. Naast het 4-daagse congres was er een site-visit waarin de stad Paalo Alto, universiteit van Berkeley en het consulaat in San Francisco werden bezocht.

Het komende ICMA-congres vindt plaats in Milwaukee/Chicago, en wordt gehouden van 18-23 september 2011.

3 EXTERNE ZAKEN

3.1 Samenwerkingsovereenkomsten

Ter ondersteuning van de verbetering van de professionaliteit van de vereniging, zijn er samenwerkingsovereenkomsten met drie hoofdsponsors. Met Deloitte loopt de overeenkomst van 1 januari tot en met 31 december 2010. Overeengekomen is deze bij positieve evaluatie om te zetten in een meerjarige overeenkomst. Met de BMC-groep loopt een vierjarige overeenkomst tot en met 31 december 2012 en met PwC van een driejarige van 1 juli 2009 tot en met 30 juni 2012. De sponsors hebben de overeenkomsten met het bestuur geëvalueerd tijdens de bestuursvergaderingen. Het bestuur heeft besloten vanwege de behoefte aan risicospreiding te onderzoeken in hoeverre met andere sponsors samenwerkingsovereenkomsten gesloten kunnen worden.

De VGS en de Vereniging voor Bestuurskunde hebben een samenwerkingsovereenkomst. De samenwerking bestaat, naast het gebruik maken van elkaars netwerk, onder andere uit activiteiten op inhoudelijk vlak, zoals het verzorgen van artikelen in elkaars publicaties en ondersteuning van bestuurskundig onderzoek, maar ook het samen zoeken naar strategische samenwerking met aanpalende organisaties.

3.2 Overlegvormen

Met de volgende instanties pleegde het DB overleg:

- College voor Arbeidszaken
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- A+O fonds Gemeenten
- Nederlandse Genootschap van Burgemeesters
- Vereniging van Griffiers
- Vereniging van Wethouders
- Vereniging van Raadsleden (Raadslid.NU) i.o.
- Vereniging voor Bestuurskunde
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- Gezamenlijke besturen van FAMO, Stadswerk, VIAG, NVVB en DIVOSA
- Diverse sponsors

Daarnaast zijn er vaste overlegstructuren waarin de VGS vertegenwoordigd is.

Algemeen Bestuur Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Piet Buijtels (Haarlemmermeer) maakt namens de VGS deel uit van het VNG-bestuur. Talloze onderwerpen passeerden de revue. Enkele belangrijke onderwerpen die in het verslagjaar behandeld zijn, waren vorming Regionale Uitvoeringsdiensten; inzet VNG bij de kabinetsformatie; discussie over toekomst openbaar bestuur; inzet voor nieuwe politiewet; discussie over decentralisatie en taakdifferentiatie; bezuinigingen als gevolg van economische crisis; voortgang NUP-projecten.

Besturenconferentie

De besturenconferentie is een overleg tussen vertegenwoordigers van de besturen van VGS, FAMO, Stadswerk, Divosa, VIAG en NVVB.

Commissie Besluit Begroting en Verantwoording BZK (BBV)

Vanaf 1 februari 2003 tot en met 31 december 2010 was de VGS hierin vertegenwoordigd door Jitze Miedema (Ede). Met ingang van 2011 is dit overgenomen door Ad Marneffe (Helmond). De taak van de commissie is om een eenduidige toepassing van de voorschriften voor de begroting en de verantwoording te bevorderen. De commissie wil meer naar richtlijnen, die zorgen voor de beoogde eenduidige uitvoering van het BBV. Daarnaast komt de

Voor identificatiedoeleinden.

Behorend bij controleverklaring

d.d. ....3.0 JUN. 2011.....

commissie met onderwerpbrede notities over bijv. het grondbeleid of de kapitaalgoederen. In 2011 zal de commissie ook de taken overnemen van het Platform Rechtmatigheid. Ad Marneffe was hier ook lid van en zal die kennis dan ook inbrengen in de commissie BBV.

Stichting Overheidsmanager van het Jaar

Sinds 2001 is de VGS vertegenwoordigd in het bestuur van de Stichting Overheidsmanager van het Jaar. Die taak wordt momenteel vervuld door Miriam Oosterwijk (Rhenen). Er vinden per jaar gemiddeld vier bestuursvergaderingen plaats. Daarnaast vindt overleg plaats met de (hoofd)sponsors en de jury.

Kerntaak van de stichting is het selecteren van kandidaten, het kiezen van een winnaar en het organiseren van een professionele verkiezingsavond in de Ridderzaal, zodat ruime exposure wordt verkregen. Dat alles uiteraard in het licht van meer bekendheid voor (de professionaliteit van) overheidsorganisaties in het algemeen en het vak van overheidsmanagers in het bijzonder. De stichting zoekt managers die hebben bewezen van grote betekenis te zijn voor het functioneren van zijn of haar onderdeel van de overheid. De VGS vestigt daarbij voortdurend de aandacht op (het imago van) gemeenten en het vak van gemeentesecretaris. Dit om te voorkomen dat het teveel een Haagse c.q. "rijksaangelegenheid" blijft. Het wachten is derhalve op de eerste gemeentesecretaris, die overheidsmanager van het jaar wordt.

In 2010 was het bijna zover. Oenze Dijkstra (gemeentesecretaris Zwolle/algemeen bestuurslid VGS) was genomineerd voor deze titel en behoorde tot de laatste drie kandidaten. Op de verkiezingsavond in november waren een veertigtal supporters vanuit Zwolle en VGS, voorzien van keycard met button "Onze Oenze" aanwezig. Helaas ging de titel naar de directeur GG&GD van de gemeente Utrecht, maar stond Oenze wat ons betreft terecht een avond in het zonnetje.

Bestuur A+O fonds sector Gemeenten 2010

Piet Wanrooij (Neerijnen) maakt sinds 2004 hiervan deel uit. Piet Wanrooij heeft zes bestuursvergaderingen bijgewoond en zes commissievergaderingen rond het thema innovatief werken en medezeggenschap, voorgezeten. Belangrijke onderwerpen die in het verslagjaar behandeld zijn:

- Afbouwen leeftijdsbewust personeelsbeleid, opnemen in Strategisch Personeelsplanning
- Start vierde tranche regeling Duurzame Inzetbaarheid
- Het nieuwe werken –vervolgactiviteiten
- Aanzet tot certificering HR-medewerkers
- Verzoek subsidie VNG traineeproject
- Eerste aanzet beleidsplan 2011-2013
- Evaluatie project 2° loopbaanbeleid brandweer
- Subsidieverzoek NVBR: overdracht en verdere implementatie
- Aanstellingskeuring en PPMO Brandweer
- Landelijke OR-verkiezingen 2011
- ESF-werkenden
- A+O congres 2011
- Concept beleidsplan 2011-2013
- Arbocatalogus Brandweer
- Voortgang project Kunsteducatie
- VGS onderzoek Goed Werkgeverschap
- Certificering P&O-medewerkers
- Personeelsmonitor 2010
- ESF-aanvraag 2011
- 2° Concept programma 2011-2013 Klaar voor de toekomst
- Stimuleringsregelingen 201-2013
- Vaststellen Programma HR Festival 2011
- Jaarrekening 2009 / Begroting 2011

Piet Wanrooij is gericht op de behoefte van de gemeente, op korte termijn en vooral op de langere termijn. Er komen nogal wat kansen en dreigingen af op de gemeenten, zoals de digitalisering en de grote vervangingsvraag op de arbeidsmarkt. De ombuigingen in de gemeente met eventueel ontslag van medewerkers is een lastig vraagstuk voor de toekomst, zeker in relatie tot de te verwachten krapte op de arbeidsmarkt. Dat blijft beslist een fors knelpunt voor de gehele gemeentelijke overheid.

De ombuigingen en loonstop doet het imago en de uitstraling van de gemeente als werkgever geen goed. Daarom is het van belang door te gaan met de imagocampagne.

Daarnaast pleit Piet voor vereenvoudiging van de regels. Dit heeft geresulteerd in eenvoudige digitale aanvraagmogelijkheden en hogere drempelbedragen voor het verplicht indienen van een accountantsverklaring. In 2010 is de directeur, Catrien Smit vertrokken en met ingang van 1 december 2010 is Jeroen Pepers als nieuwe directeur aangesteld.

Vereniging Gemeente Mediation (VGM)

Medio 2009 is de vereniging opgericht. De missie van de VGM is het bevorderen en stimuleren van het toepassen van mediation als middel van conflicthantering bij de gemeentelijke overheid om zo actief bij te dragen aan het verbeteren van de relatie tussen gemeenten, burgers en ondernemers en aan het versterken van de kwaliteit van de dienstverlening van de gemeenten.

De visie, van waaruit naar mediation wordt gekeken, is de verbetering van het openbare bestuur in het algemeen en de kwaliteit van dienstverlening van gemeenten in het bijzonder. Gelijkwaardigheid tussen overheid, burgers en ondernemers in conflictsituaties geldt als uitgangspunt in deze visie. Het gaat om het versterken van de positie van burgers en ondernemers bij conflictsituaties met de gemeentelijke overheid, waardoor het vertrouwen in de gemeentelijke overheid en de onderlinge relatie wordt verbeterd.

De belangrijkste operationele doelstellingen zijn:

1. Bijdragen aan een nieuw dienstverleningsconcept door het verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening en het werkklimaat.
2. Vergroten van geslaagde interventies door mediation door het vaker toepassen van mediation en grotere tevredenheid van de partijen bij de uitkomst.
3. Verbetering van de afstemming van vraag en aanbod door het vergroten van de bekendheid van mediation en de VGM als landelijk informatiepunt en het doorgeven van signalen. Hiertoe wordt een pool van mediators ingesteld.

Medio 2010 zijn namens de VGS drie collega's toegetreden tot het bestuur: Hans Brouwer (Oostflakkee), Ineke Weber (Vlieland) en Dick Hendriks (Edam- Volendam).

In 2010 waren 82 gemeenten lid. De VGM werkt aan uitbreiding. Gemeentesecretarissen zijn sleutelfunctionarissen voor de introductie van gemeentemediation en voor verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening in hun gemeente.

Adviescollege landelijk management development brandweer (LMD)

Dick Hendriks (Edam- Volendam) vertegenwoordigt VGS in het LMD. In 2010 zijn er 4 vergaderingen gehouden. Het belangrijkste thema in 2009 was de positionering van het bureau LMD.

Besloten is om voor het LMD en de Academie voor Leiderschap Veiligheidsregio's een gezamenlijke projectorganisatie in te richten, gericht op fusie. De voorlopige naam voor deze organisatie is "Huis voor Talent- en leiderschapsontwikkeling Veiligheidsregio's". Dit onderdeel wordt ondergebracht bij de Ondersteuningsorganisatie Fysieke Veiligheid i.o. in Schaarsbergen.

De projectorganisatie wordt "van en voor het veld": ontwikkeling van de strategische top, maar ook de ontwikkeling van leiderschapstalenten in de groepen eronder. Opleidings- en ontwikkelprogramma's worden op maat aangeboden. De doelstelling is ook om het regionale MD te ondersteunen en te faciliteren. Tenslotte wordt een informatierol bij vacatures ingevuld.

In 2010 heeft de Toelatingscommissie 5 bijeenkomsten gehouden. In de Toelatingscommissie zit een collega gemeentesecretaris, een burgemeester als voorzitter en 2 regionale commandanten. Er zijn 14 kandidaten geweest (2008: 30). Het aantal vermindert!

Er is een aantal ontwikkelcommissies geweest. In deze commissies participeert ook een collega. Jonge talentvolle mensen geeft het een mogelijkheid om zich verder te ontwikkelen in

Voor identificatiedoeleinden.
Behorend bij controleverklaring
d.d. .... 30 JUN 2011 .....

de regio. Het advies van de ontwikkelcommissie geeft inzicht aan de kandidaten. De meerwaarde is dat de volledige commissie een terugkoppeling geeft aan de kandidaten.

Algemeen Bestuur Stichting Beroepsopleiding Gemeentjurist

Na het vertrek van Leendert Maarleveld vertegenwoordigt Jeroen Smarius de VGS in het bestuur van de stichting. De stichting verzorgt jaarlijks een intensieve opleiding tot gemeentjurist. De bijdrage van de VGS in het bestuur bestaat uit het leggen van verbindingen tussen beroepspraktijk en wetenschappelijke eisen. De stichting komt enkele keren per jaar bijeen.

4 BIJZONDERE ACTIVITEITEN

De jaarlijkse seniorencontact vond plaats op een passagiersschip tussen Heusden en Appeltern. Het was de 25^e seniorencontactdag van de VGS.

Opgemaakt door het bestuur 20 mei 2011

Aldus vastgesteld in de vergadering van de ledenraad van 29 september 2011,

mr. A.H.P. van Gils, voorzitter

mr. F.G. Mencke, secretaris